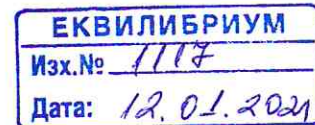

www.eq-bg.org

ДО
Г-Н СЛАВЧО АТАНАСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА КЪМ НС

Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ НС

Относно: Атаката срещу правата на децата по повод предложенията за изменения в Закона за закрила на детето

УВАЖАЕМИ Г-Н АТАНАСОВ,

УВАЖАЕМА Г-ЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Сдружение „Еквилибриум“ е неправителствена организация, която съществува 16 години и активно работи в подкрепа на най-уязвимите групи в страната. В настоящия момент управляваме 10 социални услуги за деца и семейства в риск в гр. Русе и гр. Бяла. Ежедневно се сблъскваме с най-тежките съдби на деца и необходимостта от тяхната закрила, от защита на техните права, така че да живеят закриляни и обгрижвани в семейна или в близка до семейната среда. През всичките тези години работим в тясно партньорство с Отдели за закрила на детето и стъпваме на Закона за закрила на детето и Конвенцията за правата на детето, която България е ратифицирала през 1991 година.

Конкретен повод за нашето писмо е внесения на 4 декември 2020 в Народното събрание на Република България законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето с номер 054-01-111. Вносител е парламентарната група на ВМРО, част от управляващата коалиция в страната. Законопроектът, ако бъде приет, ще върне българското законодателство и практика за закрила на детето 20 години назад. Внесените предложения са в категорично противоречие с Конвенцията на ООН за правата на детето и разбирането за децата като субекти, личности и граждани, а не като нечия собственост.

Основните идеи на предложението за законодателна промяна са:

В законопроекта се ограничават възможностите институциите да прилагат базови стандарти за закрила правата на децата. Нарушава се сериозно балансът и се залага противопоставяне на

правата на родители, настойници, попечители и правата на децата, което е в противоречие с всички международни документи за закрила на децата.

Немотивирано се променя дефиницията за „дете в риск“, като базови критерии се подменят със субективни преценки.

Принципът за спазване на „най-добрия интерес на детето“ е заменен със спазване на „традициите, добрите нрави и общоприетия морал в държавата“, което противоречи не само на Конвенцията за правата на детето, но и на правото на ЕС.

Подаването на сигнал за опасност за детето се обвързва с предварително подписана и нотариално заверена декларация за истинност, което повишава неимоверно бариерата за сигнализиране и на практика би провалило всеки опит на близки до семейството или детето лица, вкл. учители, съседни, приятели, да сигнализират институциите за закрила.

Предвижда се правата за отглеждане на дете да могат да се дават на трети лица чрез нотариално заверена декларация, сякаш децата са недвижима собственост, която може да се преотстъпва за ползване.

Тази инициатива за законодателна промяна е част от поредица от действия, застрашаващи правата на децата в България. Националистически политически партии и популистки организации, често с политически цели, превърнаха българското общество в обект на дезинформация и пропаганда, използвайки темата за закрилата на децата и свързаното с нея законодателство. В резултат българските детски правозащитни организации станаха обект на нападки, а отделни активисти са и системно оклеветавани в публичното пространство.

„Безспорен успех“ на атаките срещу правата на децата е решението на министър-председателя Борисов да прекрати процедурата по обсъждането на проект на Национална стратегия за детето 2019-2030 г. и дори многократно да изтъква в общественото пространство като положителен факт, че „Стратегия за детето няма“. Този акт пряко нарушава вътрешното законодателство на България (чл. 1, ал.3 от Закона за закрила на детето), което изрично предвижда приемането на тази стратегия от Народното събрание. Заедно с това, Българският Премиер, легитимира твърденията на дезинформацията, въз основа на които беше прекратена процедурата по приемането на Стратегия.

Кампанията срещу правата на децата, заедно с постоянно отлаганите реформи, доведоха системата за закрила на детето в България до сериозна криза и на практика до спиране на прилагането на законоустановените мерки за закрила на децата в риск.

Негативните кампании и атаки срещу системата доведоха и до загуба на крехкия начален капацитет, започнал да се създава преди 20 години.

Днес не само България, но и целият свят е поставен под сериозно изпитание по отношение на правата на човека, правата на детето и демократичните устои.

С настоящото писмо бихме искали да изразим категоричното си несъгласие с предложението за проектозакон, който противоречи не само на всички принципи за закрила на детето, утвърждавани повече от 20 години в България, но и на приетата Резолюция на Европейския парламент относно принципите на правната държава и основните права в България (2020/2793(RSP)).

Призоваваме Ви, със силата на своята компетентност и позиция в парламента да се противопоставите решително и отговорно както на опитите за прокарване на политики за ограничаването на човешките права в страна членка на ЕС, така и специално по отношение на детските права. Нещо повече, ключова мярка е адресирането на конспиративните теории и пропагандата по отношение на детските права като част от политиките за ограничаване на разпространение на фалшиви новини. Нека институциите и организациите, които ръководим, да носим отговорност за публичните интереси на нацията и да създаваме политики и мерки, които да гарантират правата на децата и останалите уязвими членове на обществото.

Трябва заедно да поставим в сърцето на нашата демокрация политиките за децата ни!

С уважение,

Галина Бисет – Изпълнителен директор

Елена Петкова – Програмен директор

СНЦ „Еквилибриум“

